

Helsinki

Helsingin kaupungin palvelujen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuus- suunnitelma 2026–2029

Helsingin kaupunki on tehnyt suunnitelman siitä,
miten varmistetaan,
että kaupungin palvelut sopivat kaikille
ja kaikkia asiakkaita kohdellaan yhtä hyvin.
Tämän suunnitelman nimi on
Helsingin kaupungin palvelujen
tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma 2026–2029.

Lue, miksi ja miten suunnitelma syntyi,
millainen suunnitelma on ja
miten voit itse seurata Helsingin asioita ja vaikuttaa niihin.

Sisällysluettelo

Helsingissä on paljon erilaisia ihmisiä	4
Kaupungin täytyy edistää tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta	5
Helsingin kaupunki selvitti, miten palveluja pitäisi kehittää	6
Suunnitelman painopisteet ja tärkeimmät toimenpiteet.....	7
Helsinki edistää ihmisten yhdenvertaisuutta ja sukupuolten tasa-arvoa.....	9
Kaupungin työntekijöiden tietoa ja ymmärrystä ihmisten moninaisuudesta ja yhdenvertaisuudesta lisätään.....	10
Helsingin palveluja kehitetään niin, että ne sopivat kaikenlaisille asiakkaille	11
Syrjintää, rasismia ja häirintää ehkäistään ja vähennetään	14
Miten seurataan, muuttuvatko asiat?.....	15
Mistä saat lisää tietoa?	16
Miten voit itse vaikuttaa?	16

Helsingissä on paljon erilaisia ihmisiä

**Helsingissä on paljon asukkaita, noin 700 000,
ja kaupungin täytyy sopia heille kaikille.**

Helsingissä elää hyvin monenlaisia ihmisiä.

On lapsia, nuoria, aikuisia ja vanhuksia.

Jotkut ovat syntyneet Helsingissä,
mutta moni on kotoisin muualta Suomesta
tai toisesta maasta.

Asukkailla on erilaisia ominaisuuksia ja elämäntilanteita.

Heillä on erilaisia seksuaalisia suuntautumisia
ja he ovat eri sukupuolta.

He puhuvat eri kieliä ja heillä on eri uskontoja.

Monilla on erilaisia sairauksia tai vammoja.

Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus tarkoittavat sitä,
että kaikenlaiset ihmiset ovat tervetulleita Helsinkiin
ja kaikki ovat samanarvoisia.

Kaupungin palvelujen täytyy sopia kaikille.

Palveluja ovat esimerkiksi terveyden ja sairaudenhoidon palvelut,
koulut ja perheiden palvelut, kirjastot ja julkinen liikenne sekä se,
millaiseksi kaupunkia suunnitellaan ja rakennetaan.

Kun kaupunki suunnitellaan niin, että sen palvelut sopivat kaikille,
asukkailla on tunne, että he kuuluvat kaupunkiin.

Helsinki haluaa olla tällainen kaupunki.

Helsingin päättäjien ja työntekijöiden täytyy huolehtia siitä,
että kaikkia asukkaita kohdellaan yhtä hyvin,
kun he käyttävät kaupungin palveluja.

Siksi Helsinki on tehnyt tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman.
Suunnitelma on voimassa vuosina 2026–2029.

Kaupungin täytyy edistää tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman taustalla ovat Suomen laki sekä Helsingin strategia ja arvot.

Suomen laki määrää, että ketään ei saa syrjiä.

Ihmisiä ei saa syrjiä esimerkiksi iän, sukupuolen, kielen, alkuperän, seksuaalisen suuntautumisen tai vamman takia.

Myös Helsingin kaupungin täytyy lain mukaan ehkäistä syrjintää ja edistää sitä, että kaikkia ihmisiä kohdellaan yhtä hyvin.

Helsingin kaupunki haluaa varmistaa,

että kaikki voivat elää Helsingissä hyvää ja turvallista elämää.

Jokainen saa olla oma itsensä.

Nämä asiat lukevat kaupungin strategiassa.

Strategia on tärkeä asiakirja,

joka ohjaa kaupungin toimintaa ja päätöksiä.

Siinä kerrotaan Helsingin arvoista ja periaatteista.

Näitä ovat tasa-arvo, yhdenvertaisuus ja ihmisoikeuksien edistäminen.

Mitä tämä tarkoittaa käytännössä?

Helsingin kaupungin kaikkien työntekijöiden täytyy ottaa huomioon se, että helsinkiläiset ovat erilaisia ja heillä on erilaisia tarpeita.

Työntekijöiden täytyy kohdella kaikkia hyvin ja kunnioittavasti.

Jokaisella on oikeus saada hyvää kohtelua kaupungin palveluissa.

Ketään ei saa asettaa muita huonompaan asemaan.

Kaikkien täytyy päästä kaupungin palveluihin,

esimerkiksi pyörätuolin käyttäminen ei saa estää sitä.

Helsingin kaupunki selvitti, miten palveluja pitäisi kehittää

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma perustuu tutkimuksiin, selvityksiin, haastatteluihin ja asukkaiden mielipiteisiin.

Helsingin kaupunki selvitti vuosina 2024 ja 2025, miten palveluja täytyisi kehittää, jotta kaikki asiakkaat olisivat varmasti tasa-arvoisia ja yhdenvertaisia. Asiaa kysyttiin esimerkiksi kaupungin asukkailta, työntekijöiltä ja eri järjestöiltä.

Näin saatiin tärkeää tietoa

tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmaa varten.

Suunnitelman tekijät tutustuivat myös erilaisiin tutkimuksiin ja selvityksiin ja siihen, millaista palautetta kaupunki on saanut toiminnastaan.

Suunnitelmassa on määritelty erilaisia painopisteitä.

Painopiste on asia, johon kaupunki keskittyy erityisesti.

Suunnitelman painopisteet ja tärkeimmät toimenpiteet

Helsingin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmassa on neljä painopistettä, jotka koskevat koko kaupunkia.

Helsingin kaupungin täytyy

- ottaa käyttöön johtamisen ja toiminnan tapoja, jotka edistävät parhaiten ihmisten yhdenvertaisuutta ja sukupuolten tasa-arvoa kaupungin palveluissa
- lisätä kaupungin työntekijöiden tietoa ja ymmärrystä ihmisten moninaisuudesta
- kehittää kaupungin palveluita nykyistä yhdenvertaisimmiksi
- vähentää syrjintää, rasismia ja häirintää.

Nämä asiat koskevat kaikkia Helsingin toimialoja ja kaupungin liikelaitoksia.

Helsingin kaupungin toimialat ovat:

kasvatus ja koulutus, kaupunkiympäristö, sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala sekä kulttuuri ja vapaa-aika.

Liikelaitoksia ovat esimerkiksi työllisyyspalvelut ja Palvelukeskus Helsinki, jolla on esimerkiksi siivous-, ruoka- ja hyvinvointipalveluja.

Helsingillä on myös kaupunginkanslia.
Se on virasto, joka esimerkiksi
valmistelee erilaisia päätöksiä ja suunnitelmia.
Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma koskee myös sitä.

Helsingin kaupunki on suuri organisaatio,
jolla on erilaisia toimintoja ja monenlaisia palveluja.
Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmassa kerrotaan,
millaisia tavoitteita koko kaupungilla on siitä,
miten ihmisten yhdenvertaisuutta ja sukupuolten tasa-arvoa edistetään.
Suunnitelma kertoo myös tärkeimmät toimenpiteet,
joilla tavoitteisiin voidaan päästä.
Jokaisen toimialan ja palvelun täytyy tarkentaa,
miten suunnitelman tavoitteet ja toimenpiteet vaikuttavat
niiden toimintaan käytännössä.

Lue tarkemmin suunnitelman painopisteistä
ja siitä, miten asioita toteutetaan.
Painopisteet eivät ole tärkeysjärjestyksessä,
vaan ne kaikki ovat yhtä tärkeitä.

Helsinki edistää ihmisten yhdenvertaisuutta ja sukupuolten tasa-arvoa

Jokaisen Helsingin kaupungin toimijan täytyy kehittää toimintatapoja, jotka lisäävät ihmisten yhdenvertaisuutta ja sukupuolten tasa-arvoa. Kaupungin toimijoilla tarkoitetaan eri toimialoja, liikelaitoksia ja kaupunginkansliaa. Toimijalla täytyy olla oma toimintamalli eli selkeät säännöt ja suunnitelmat asiasta.

Jokainen työntekijä edustaa aina kaupunkia työssään. Siksi työntekijöiden täytyy tietää, mikä on paras tapa toimia erilaisten ihmisten kanssa. Johtajien täytyy näyttää mallia, miten kaikkia ihmisiä kohdellaan tasa-arvoisesti ja kunnioittavasti.

Kaupungin toimijoiden täytyy myös aina selvittää etukäteen, millaisia vaikutuksia niiden päätöksillä voi olla erilaisten ihmisten elämään.

Kaupungin työntekijöiden tietoa ja ymmärrystä ihmisten moninaisuudesta ja yhdenvertaisuudesta lisätään

Tieto auttaa välttämään syrjintää ja tarjoamaan palveluja, joissa kaikkia ihmisiä kohdellaan yhdenvertaisesti.

Helsingin kaupungin työntekijöiden täytyy ymmärtää näitä asioita:

- miten monenlaisia ihmisiä kaupungissa asuu
- mitä on ihmisten yhdenvertaisuus ja miten sitä voi edistää
- miten sukupuolten tasa-arvoa voi edistää
- mitä ovat ihmisoikeudet ja miten varmistetaan, että ne toteutuvat.

Työntekijöiden täytyy saada lisää tietoa ja koulutusta näistä asioista. Koulutus on erityisen tärkeää niille, jotka tekevät asiakaspalvelutyötä eli kohtaavat erilaisia ihmisiä työssään.

Tiedon ja koulutuksen täytyy kertoa myös sellaisista ihmisistä, joiden eriarvoinen tilanne ei näy helposti tilastoissa tai tutkimuksissa. Usein kyse on pienestä määrästä ihmisiä.

Esimerkiksi kyselytutkimukseen vastaa usein vain vähän ihmisiä, joilla on jokin vamma tai joiden sukupuoli ei ole mies tai nainen vaan muu. Jos tällaisen ryhmän edustajia on vain vähän vastaajissa, heitä ja heidän vastauksiaan ei yleensä voida tilastoida. Siksi on vaara, että heidän mielipiteensä eivät tule esiin eivätkä he siksi voi vaikuttaa asioihin yhtä hyvin kuin ihmiset, joita on enemmän.

Kaikilla on oikeus tulla kuulluksi.

Helsingin palveluja kehitetään niin, että ne sopivat kaikenlaisille asiakkaille

Erilaisilla ihmisillä on erilaisia tarpeita, ja Helsingin täytyy pystyä palvelemaan kaikenlaisia asiakkaita yhtä hyvin.

Kaupungin palveluissa täytyy kiinnittää huomiota erityisesti asiakkaisiin, joilla on riski moniperustaiseen syrjintään tai jotka ovat erityisen haavoittuvassa asemassa.

Moniperustainen syrjintä tarkoittaa, että ihmistä kohdellaan huonosti monen eri syyn takia, esimerkiksi iän, taustan tai vamman takia. Ihminen voi olla haavoittuvassa asemassa esimerkiksi vamman tai tilanteensa takia. Esimerkiksi vammaisen henkilön voi olla vaikea saada tietoa palveluista ja puolustaa oikeuksiaan. Turvapaikanhakija voi olla haavoittuvassa asemassa, kun hän on Suomessa, mutta ei tunne Suomen lakia ja sääntöjä eikä osaa suomen kieltä.

Vammaisella ihmisellä on oikeus saada kohtuullisia mukautuksia Helsingin palveluissa, jos hän tarvitsee niitä.

Kohtuullinen mukautus voi olla esimerkiksi sitä, että vammaiselle henkilölle järjestetään esteetön tila. Se voi olla myös sitä, että ihmisellä on oikeus käyttää tulkkia, jos hän tarvitsee tulkkia vamman takia.

Kaupunki voi helpottaa myös positiivisella erityiskohtelulla sitä, että erilaiset ihmiset pääsevät palveluihin. Positiivinen erityiskohtelu tarkoittaa, että ihmistä tai ihmisryhmää kohdellaan eri lailla kuin muita, koska siitä on hyötyä. Positiivista erityiskohtelua on esimerkiksi se, että maahanmuuttajataustaisilla tytöillä ja naisilla on omia uimavuoroja Helsingin uimahalleissa.

Helsingin palvelut ovat yhdenvertaisempia, kun kaikenlaiset helsinkiläiset voivat vaikuttaa siihen, miten kaupunkia ja sen palveluja kehitetään. Helsinkiläiset voivat esimerkiksi vastata kaupungin kyselyihin ja osallistua kaupungin toimintaan. Lisää tietoa osallisuudesta on tämän tekstin lopussa. Helsingin tavoite on, että erilaiset asukkaat tulevat mukaan kehittämään kaupunkia.

Kun palveluja kehitetään, otetaan huomioon myös digitaalisten palvelujen yhdenvertaisuus. Monia ihmisiä digitaaliset palvelut helpottavat. Joidenkin ihmisten on kuitenkin vaikea päästä internetiin tai käyttää älypuhelinta, tablettilaitetta tai tietokonetta ja erilaisia sähköisiä palveluja.

Kaupungin on tärkeää varmistaa, että palvelua saa monella tavalla ja asiakas voi valita hänelle sopivan tavan. Hän voi esimerkiksi soittaa puhelimella tai käydä kaupungin toimipisteessä, jos haluaa hoitaa jonkin asian.

Tietoja Helsingin kaupungin toimipisteiden esteettömyydestä on verkossa Palvelukartta-sivuilla.

Esteettömyys tarkoittaa sitä, että tila sopii kaikille.

Esimerkiksi pyörätuolin käyttäjät on otettu huomioon.

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman mukaan

kaikkien Helsingin kaupungin toimipisteiden esteettömyystiedot päivitetään verkkopalveluun.

Syrjintää, rasismia ja häirintää ehkäistään ja vähennetään

Helsingin kaupungilla on jo toimintamalleja, joiden avulla voidaan huomata ja vähentää syrjintää, rasismia sekä seksuaalista häirintää ja muuta häirintää. Nämä mallit käydään nyt läpi ja arvioidaan, ovatko ne hyviä. Tarvittaessa tehdään uusia toimintamalleja.

On myös tärkeää kehittää keinoja, joilla seksuaalinen häirintä voidaan huomata ja torjua.

Kaupungin täytyy myös lisätä viestintää, joka kertoo myönteisellä tavalla kaupungin erilaisista asukkaista ja lisää ihmisten yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa. Tämä viestintä näkyy ulkona kaupungilla, Helsingin toimipisteissä ja kaupungin viestintäkanavissa.

Miten seurataan, muuttuvatko asiat?

Helsingin palvelujen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman 2026–2029 mukaan jokaisen kaupungin toimijan täytyy siis pohtia, miten se kohtelee erilaisia ihmisiä nyt ja mitä se voi tehdä paremmin.

Eri toimijoiden täytyy kirjata eli kirjoittaa ylös, mitä muutoksia ne tekevät toimintaansa ja miten ne onnistuvat parantamaan ihmisten yhdenvertaisuutta Helsingin palveluissa.

Toimijoiden täytyy myös raportoida eli kertoa nämä asiat Helsingin kaupunginhallitukselle.

Kaupunginhallitus käsittelee vuosien 2026–2029 aikana kaksi kertaa sitä, mitä toimijat ovat tehneet ja miten hyvin ne ovat onnistuneet.

Kaupunginhallitus johtaa Helsingin taloutta, hallintoa ja toimintaa.

Myös Helsingin kaupunginkanslia seuraa,

että palvelujen tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelma muuttaa asioita.

Mistä saat lisää tietoa?

- Jos haluat lisää tietoa Helsingin kaupungin palveluista, [tutustu Helsinki selkokielellä -sivustoon](#).
- [Helsingin palvelukartta verkossa](#).
Palvelukartta ei ole selkokiehinen.
- Helsingin kaupungin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmasta 2026–2029 on verkossa pitkä versio suomen yleiskielellä. [Tutustu suunnitelmaan](#).

Miten voit itse vaikuttaa?

- [Helsingin kaupungin Osallistu ja vaikuta -sivuilla](#) on tietoa siitä, miten voit vaikuttaa kaupungin kehittymiseen. Sivusto ei ole selkokiehinen.
- Helsingissä on monta neuvostoa ja neuvottelukuntaa, joihin voit olla yhteydessä, jos haluat kysyä jotain tai vaikuttaa asioihin. Tutustu esimerkiksi näihin (sivustot eivät ole selkokielellä):
 - o [Nuorisoneuvosto](#)
 - o [Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusneuvottelukunta](#)
 - o [Vammaisneuvosto](#)
 - o [Vanhusneuvosto](#)
 - o [Katso kaikki Helsingin toimikunnat ja neuvottelukunnat](#)

Helsinki